

Stoma világ

VI. évfolyam 1. szám • 2011. szeptember

MAGYAR SZTÓMATERÁPIÁS NŐVÉREK EGYESÜLETI HÍRLEVELE

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ

Kedves Kolléga/nő, Tisztelt olvasó!

Talán feltűnt neked, hogy a szokásos rendszeresség helyett kicsit késve érkezett meg hozzád a Stoma világ ez évi első száma. Ennek különböző okai vannak. Az első ok, amelyet már valószínűleg ismersz, hogy Patai Gyöngyi, aki 10 évig vezette az Egyesületet, 2011. március 5-én a közgyűlésen lemondott erről a posztról. Az egyesületben végzett önzetlen munkáját ezúton is köszönjük!

Ezen a Közgyűlésen a Vezetőségben ezért változások történtek. A megjelent tagság 1 évre szóló megbízással engem választott meg Elnöknek, Vezetőségi tagnak pedig az én helyemre Burnyóczi Elzát.

Nem titok, hogy változások fognak bekövetkezni az Egyesület eddigi munkájához képest. A legfontosabb változás, hogy a kommunikáció, amelyet az elmúlt években annyira hiányoltunk, több szálon fog futni. Egyrészt a vezetőség és az elnök között szorosabb együttműködéssel, az e-mail-es kapcsolattartás segítségével. Másrészt az ország területét regionális felosztás segítségével, Régiófelelősöknek osztottuk ki. A régiófelelősök fő feladata összeköttetést teremteni a vezetőség és a tagság között. Ennek érdekében – jelenleg is – adatgyűjtés folyik a jelenlegi tagság elérhetőségeinek, levelezési címeinek felfrissítése érdekében, melyhez a Te segítségedre, együttműködésedre is számítunk. Terveink szerint lesz lehetőség személyes találkozásra is a régiós összejöveteleken, ahol ismerkedés gyanánt szorosabbra szeretnénk fogni a kapcsolatainkat.

Az Egyesület életében igen fontos pontnak számított az a 2 pályázat is, amelyeket még januárban illetve februárban írtunk a vezetőségi tagokkal közösen. A Civil Rádió pályázatán a

rádióban való megjelenéssel lehetett pályázni, mely magában foglalt egy 60 perces adást, illetve az Egyesületről szóló kis reklámbejátszásokat, azaz spotokat. Ezen a pályázaton ugyan nem nyertünk, viszont a Rádió felajánlotta nekünk a pályázaton megnyerhető feltételekkel történő megjelenést. Az adás rólunk valószínűleg még ebben az évben hallható lesz.

A másik pályázat a Nemzeti Civil Alap által civil szervezetek működésére kiírt pályázat volt, melyen arra pályáztunk, hogy szeretnénk magunkat jobban megismertetni a világgal, melynek érdekében szórólapokat és tájékoztatókat szeretnénk gyártatni és a célközönséghez eljuttatni. Ezen a pályázaton 100 000 Ft-ot sikerült nyernünk, mely ahhoz képest, hogy majdnem ennyi az éves bevételünk a tagdíjakból és ez volt az első „igazi” pályázatunk, nagyon komoly teljesítmény.

Nagyon fontos momentuma még az év első felének, hogy az új Szakmai kollégium felállásában is aktívan részt vettünk, egyrészt véleményezési, másrészt aktív szereplőként. Ennek köszönhetően (illetve Szabóné Marinknak is) a Magyar Sztómaterápiás Nővérek Egyesülete a SEBINKO Szövetséggel együttműködve közös tagot delegálhatott az Ápolás Szakmai Tanács testületébe Deák Gyuláné Márti személyében, aki már eléggé mélyen bele is ásta magát ebbe a munkába. A továbbiakban erről a munkáról is olvashattok.

Röviden tehát eléggé mozgalmas félév áll mögöttünk és remélem, hasonlóan mozgalmas és gyümölcsöző áll előttünk. Nagyon szeretném, – és ezért fogok/fogunk dolgozni a továbbiakban is – hogy végre lássa a világ, hogy mi együtt mire vagyunk képesek és bízom benne, hogy ebben a munkában Te is aktívan velünk leszel!

ORBÁN ANDREA

TARTALOM

Nővéradadémia	2
DANSAC továbbképzés	2
Beszámoló	3
Az ECET 11. kongresszusa.....	3
11. Európai stomatherápiás Nővér Kongresszus	3
Tisztelt Kollégák!.....	4
Régió felelősök bemutatkozása	5
Stomák gyermekkorban	7
Rendezvény naptár	7
Dolgozik az Ápolás Szakmai Tanács	8

NŐVÉR AKADÉMIA

A REPLANT-CARDO KFT.
SZERVEZÉSÉBEN

„Segítség a segítőknek” címmel

Nagyon örültem a lehetőségnek és örömmel mentem el a 2011 áprilisában megrendezésre került Nővéradakémiára, a három nap javamra szolgált.

A téma nagyon is aktuális a mai korra igen jellemző, szinte minden szakmában, hivatásban felmerülhet. Ki vagyunk téve rohanó világunkban a lelki, fizikai sérüléseknek. Hogyan tud az ember segíteni, ha magára sem figyel oda? A felkért előadók a szakma legjobbjai: *Orbán Júlia – pszichológus, Fukker Ágnes – tanácsadó, Salczerné dr. Hok Mária – tanácsadó.*

» **Az első nap** *Orbán Júlia „A kiégés kezelése”* című előadásával kezdünk. Júlia előadásai érdekesek, figyelemfelkeltőek voltak. Igyekezett minket is bevonni, kíváncsi volt a véleményünkre. Egyénileg és kisebb csoportokra osztva dolgoztunk. Egy percre sem hagyott elkalandozni minket.

Mivel az egészségügyben dolgozók kevesen vagyunk, mindenki többet vállal, erején felül, de lelkiismeretesen teljesít. A munkahelyek megkövetelik a tökéletes munkát, a 24 órás helytállást. Itt nem hibázhatunk.

Mindenki feszült, nagy a nyomás. Itt jegyzem meg, hogy az elvárt munkánkért nem megfelelő bérezést kapunk. Így sok kolléganő a munka befejeztével nem a megérdemelt pihenését tölti, hanem másodállásba megy dolgozni. A harmadik, otthoni műszakról már nem is beszélek. A családok szeretete megértést ad mindenkinek, szinte ebből táplálkozunk.

» **A 2. nap** *Dr. Hok Mária „A kiégés csökkentése a munkahelyen”* című előadása következett. Máriával kis csoportokban dolgoztunk, sokszor a témától kicsit eltérve, más vízeken is evezünk. Tanulságos volt – főleg a nap végén – meghallgatni mindenki véleményét.

» **A 3. napon** *Fukker Ágnes* volt az előadónk, Stresszmenedzsment tréning következett. Előadását meghallgatva, átbeszélve kíváncsi volt a véleményünkre. Stressz tesztet tölttettem ki velünk „**Milyen színű vagyok?**” címmel. Engem nem lepett meg a végeredmény, a középkategóriában végeztem.

Az eltelt három nap nagyon tanulságos, kicsit fárasztó, de szükséges volt. Mindenkinek ajánlom, vegyen részt hasonló továbbképzéseken, a kiváló előadókért, a jó hangulat miatt, a jó társaságért és nem utolsósorban a 40 pontért, amit kaptunk érte.

GARAY ÉVA

DANSAC
REGIONÁLIS
NŐVÉRTOVÁBBKÉPZÉS

Egerszalókon majd Budapesten került megrendezésre a Dansac által szervezett Nővértovábbképzés, ahol a résztvevők a szakmai program során termékismereteiket mélyíthetik bőrvédelem, bőrproblémák kialakulásának megelőzése érdekében, majd a későbbiekben sor került a tapasztalatok megbeszélésére; valamint említésre került a méretre vágott segédeszközök használatának lehetősége is. Előkészítettünk néhány nagyon jónak ígérkező betegtájékoztatót is, melyek remélhetőleg hamarosan mindenki kezébe eljutnak és a munkánkat megkönnyítik. Mindkét alkalommal felelevenítésre kerültek az aktuális jogszabályok, melyek ismerete és betartása mindnyájunkra nézve kötelező.

Az alábbiakat tartom kiemelendőnek:

A RECEPTEN SZEREPELNI KELL:

- A beteg/páciens neve, születési éve (gyermekeknél a hónap, nap is), lakcíme, TAJ-száma, BNO kód – amelynek egyeznie kell a beteg/páciens állapotával és a felírt eszköz indikációjával, – valamint, hogy milyen jogcímen történik a felírás. Az OEP lista által megnevezett termék pontos neve, darabszám és a kihordási idő.
- A receptet akkreditált számítógépes programmal kell megírni.

A VÉNYÍRÁS MENETE:

- A beteg/páciens SZEMÉLYESEN megjelenik a rendelésen, hogy megigényelje a gyógyászati segédeszközét. Amennyiben a beteg/páciens mozgásképtelen, betegszállítás igénybe vehető, hogy beszállítsa a kontrollvizsgálatra.
- A vényírás feltétele az orvosi vizsgálat.
- A beteget/páciens nyilatkoztatni kell, hogy a kihordási időn belül azonos rendeltetésű segédeszközt **NEM** vett igénybe.
- A beteget/páciens nyilatkoztatni kell, hogy az általa használt segédeszköz számára megfelel-e, de ehhez tudnia kell, hogy melyek ezek az elvárások, tehát azokról tájékoztatni kell.
- A beteg/páciens számára szükséges mennyiségű segédeszköz kerüljön felírásra – az OEP által meghatározott szabályok keretein belül. A recepten az aláírás a beteg/páciens saját kezű aláírása kell, hogy legyen. A termék átvevője bárki lehet.
- A vény felírása után történhet meg a beteg/páciens kiszolgálása, amely lehet személyes kiváltás a gyógyászati segédeszköz boltban vagy történhet postai úton.

A továbbképzés mindenki számára hasznos volt, az itt elhangzottak nagymértékben hozzájárulnak mindennapi munkánk segítéséhez. Köszönjük a lehetőséget!

HORVÁTH KATALIN BEATRIX

BESZÁMOLÓ

Egy kihagyhatatlan továbbképzésen vehettünk részt 2011.05.23-26-ig, melynek a Debreceni Egyetem Orvos és Egészségtudományi Centrum adott helyet és melyre az ország minden tájáról érkeztek a kolleganők.

Célkitűzése volt a sztómaterápiás beosztású egészségügyi szakdolgozók számára elméleti szakismeretek átadása és a sztómagondozási kompetencia fejlesztése.

Az oktatások alkalmával színvonalas és érdekes előadásokat hallhattunk olyan előadóktól, akik kiemelkedő szakmai és gyakorlati tudással rendelkeznek. A képzésünkben mind az orvos és az ápolás szakma is képviseltette magát.

A több modulból álló tananyagban fontos ismereteket eleveníthetünk fel és új tudásra is szert tettünk.

Olyan gyakorlati problémák is előtérbe kerültek, melyekkel munkánk során találkozunk.

A továbbképzés nagyon vidám hangulatban telt. Az oktatások után nem hagyhattuk ki, hogy ezt a csodás várost fel ne fedezzük. Sétáink során alkalmunk nyílt egymást jobban megismerni, összeharatózkodni. Ezután a pár nap után lelkileg feltöltődve és újabb szakmai ismeretekkel bővülve térhettünk haza.

A képzés 2 évig megismételhető, az ETI által akkreditált, 38 kreditpontos, amely tesztvizsgával zárul.

FINTA GYÖNGYI

AZ ECET 11. KONGRESSZUSA

(2011. JÚNIUS 12-15., BOLOGNA)

Minden évben izgatottan várom a lehetőséget az újabb találkozóra. A rendezők a magas színvonalú tudományos program mellett nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy igazán jól érezzük magunkat.

A kongresszus helyszíne a Bolognai Kongresszusi központ volt. A megnyitón Gian Carlo Canese köszöntött bennünket. Egy csodálatos gyermekkoros énekelt és néhány előadás is elhangzott, nekem legjobban a béltranszplantációról szóló ragadta meg a figyelmemet, bár az előadó szerint a mortalitás nagyon magas ennél a beavatkozási fajtánál.

A kongresszuson kb. 20 magyar nővér vett részt.

Az előadások több szekcióban folytak, a magyarok közül Burnyóczki Elza tartott egy színvonalas előadást, ezúton is gratulálok neki.

A kongresszusok nem csak az ismerkedésre, az ismeretszerzésre jők, hanem arra is, hogy kicsit kikapcsolódjunk és újabb városokat és országokat ismerjünk meg.

Két szakmai újdonsággal találkoztam, ha lesz lehetőségem, a következő számban erről bővebben is írnék, az egyik a Dermacol nevű termék (már itthon is forgalmazzák), egy ileosztómára helyezhető, öntapadós termék, ami a székletet belevezeti a zsákba.

A másik a zárt rendszerű, székletelvezető rendszer, ami a rectumból vezeti el a fertőző székletet egy zsákba. Már többféle is van itthon. Sajnos egyik termék sem támogatott.

Néhány szó még Bolognáról: Bologna, a téglavörös város, Emilia Romagna tartomány székhelye. Lakossága 374 425 fő. Bologna, a legvonzóbb északolasz város, érseki székhely és ősi egyetemi központ, mára iparvárossá fejlődött. Jellegzetes arculatát hosszú árkados utcák, pompás paloták, sok régi templom és érdekes ferde tornyok adják. Bár az időjárás változó volt, sokat esett az eső, ennek ellenére nagyon jól éreztük magunkat.

SZABÓ JÓZSEFNÉ

11. EURÓPAI STOMATHERAPIÁS NŐVÉR KONGRESSZUS

BOLOGNA, VEZETŐSÉGI ÉRTEKEZLET

Jól szervezett, tanulságos kongresszus résztvevői voltunk június 12-15. között a történelmi múltú olasz városban, Bolognában.

Az ECET vezetőségi ülésén az elnök, Rosine Van Den Bulck (Belgium) – 2009-ben Hajdúszoboszlón járt – megköszönte az olasz kollégáknak a színvonalas kongresszus szervezését és bejelentette, hogy a 12. ECET kongresszusnak Lucern, Svájc ad otthont 2013. június 23-26. között. Bemutatókönyvük ismét szép helyre invitál, a következő kongresszus rendezőjének Prága jelentkezett, így Magyarország legközelebb 2017-re tervezhet. A rendezési

jogok feltételeinek oktatási rendszerünk miatt nem felelünk meg, ezért ezen még sokat kell dolgoznunk. Az Európai Sztómaterápiás Nővér képzés egy-egyesített tervezete az ECET honlapján (<http://www.ecet-stomacare.org>) ősszel fog megjelenni, reméljük, segítség lesz, hogy végre mi is elismerést nyerjünk Magyarországon.

A viszontlátás reményében búcsúzott mindenkitől, Burnyóczki Elzától és tőlem is, Rosine.

CZUPI ATTILÁNÉ

TISZTELT KOLLÉGÁK!

Ahhoz, hogy értelmezhetőek legyenek a kutatásunk eredményei, ismerniük kell a körülményeinket.

Magyarországnak 10 000 000 lakosa van, 10-15 000 sztóma viselő él hazánkban. Nagyjából 20 éve beszélhetünk sztóma terápiairól. Jelenleg 100 aktív nővér dolgozik, de közülük csak 6 foglalkozhat teljes munkaidőben sztóma szakosokkal. A betegek 6 cég segédeszközeiből választhatnak, közöttük vannak a legújabb fejlesztések is. A termékeket limitált mennyiségben, térítési díj ellenében kaphatják meg a sztómasok. A térítési díj és a segédeszközök mennyisége az elmúlt 5 évben többször változott.

Sajnos az elmúlt 20 év sem volt elég ahhoz, hogy a sztóma terapeuta hivatalos foglalkozás legyen hazánkban.

TÉRJÜNK RÁ A KUTATÁSRA:

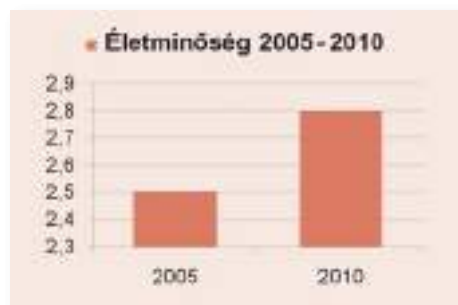
- A nemzetközileg validált, Coloplast által szerkesztett 20 kérdéses QoL kérdőívet használtuk, melyet a Magyar NŐVÉR FÓRUM 4 kérdéssel egészített ki. Az érintett témakörök a segédeszköz viselés, az étkezés, az alvás, az intim kapcsolatok, a családi- munkahelyi beilleszkedés voltak.
- A bevont betegek colo-, ileo-, urostoma viselők legalább 6 hónapja.
- A kutatásban 39 nővér vett részt több hónapra keresztül. Elmondhatjuk, hogy a beérkezett 793 válasz arányosan lefedi az ország minden régióját.

- A 2005-s felmérésben 27 nővér vett részt és 545 válasz érkezett. A statisztikai adatok alátámasztják, hogy a megkérdezettek nagy része mindkét felmérésben részt vett.

A 2005 EREDMÉNYEKET ISMERVE TÖBB HIPOTÉZIST ÁLLÍTOTUNK FEL.

1. A sztóma viselők átlagos életminősége javult.
2. A kolosztómások életminősége jobb az ileosztómásokénál.
3. Az ország nyugati részében jobbak az életminőség mutatók, mint a keleti részében.

Az átlagos életminőség javulást a következő dia mutatja, tehát az **első hipotézisünk** beigazolódott.

A **2. hipotézisünk**et egyszerűen arra alapoztuk, hogy az ileostoma és a colostoma más-más tulajdonságokkal bír. Az ileostómások között több a fiatal ezért feltételeztük, hogy az ileostómások életminősége rosszabb. Látható, hogy nincs számottevő különbség. Tehát ez a hipotézis nem igazolódott be.

A **3. hipotézisünk** azért merült fel, mert országunk keleti részén az életszínvonal alacsonyabb, rosszabb az infrastruktúra és nagyobb a munkanélküliek aránya, mint a nyugati országokban. Szerencsére durva eltéréseket itt sem találtunk. Tehát ez a hipotézis sem igazolódott be. Ez különösen nagy örömeinkre szolgál, hiszen állami elismertség és egységes képzés nélkül is kielégítő ellátást tudunk nyújtani a sztómasoknak

A KÉRDÉSEKET A KLASSZIKUS SZÜKSÉGLET PIRAMIS MENTÉN IS RENDSZEREZHETJÜK.

biztonságérzet 17% javulás,
alvás, pihenés, sexualitás 6%
család, barátok 9,2%
elfogadottság 11,3%
speciális kérdések 12,7%

A munkacsoportunk azt is megvizsgálta, hogy mivel magyarázhatóak az eredmények.

AZ ÉLETMINŐSÉG JAVULÁS OKAI LEHETNEK:

1. új generációs eszközök megjelenése: minden gyártó és forgalmazó törekszik arra, hogy a legújabb termékeket kínálja sztómasaink számára.

2. felírható segédeszköz mennyiségének változása

Kedvetben 90 db egyrészes terméket lehetett felírni 3 hónapra. Később ez 120 lett, de térítés mentesen lehetett hozzájutni. Ma a segédeszköz méretétől, úrtartalmától függően 150-180 db terméket kaphatnak a betegek. A termékek térítési díja, az árak csak néhány százaléka, ez a sztómasok többségének nem okoz problémát.

3. tájékozottabb, gyakorlottabb nővérek

Sajnos még mindig nem beszélhetünk egységes képzésről, de a MASZNE és a cégek együttműködése kapcsán több munkacsoport jött létre, ahol megismerkedhetünk a nemzetközi tapasztalatokkal.

4. tájékoztató és oktató anyagok körének bővülése, tanácsadó füzetek, oktató DVD-k segítik a sztómasokat.

5. szélesebb látókörű, érdeklődőbb sztóma viselők. Az internetről sok információ nyerhető.

Fel kell készülnünk arra is, hogy a más hatások is befolyásolják a sztómasok életminőségét.

1. A laparoszkópos technikák elterjedésével rövidebb a kórházban töltött ápolási idő.

2. A gazdasági helyzet miatt a lakosság általános állapota romlik.

3. Növekedik a sürgősségi esetek száma.

ÖSSZEFOGLALÁS:

- A kutatás megismétlése sikeres volt.
- Megerősít minket abban, hogy a munkánkra szükség van.
- Felhívja a figyelmünket arra, hogy még van feladatunk
- Véleményünk szerint ez a kérdőív alkalmas arra, hogy nemzetközi kutatást végezzünk. Ha valaki csatlakozni kíván hozzánk, kérem, jelentkezzen.

2011.06.13.

BURNYÓCZKI ELZA ET
OKLEVELES EGYETEMI ÁPOLÓ, BP. SZENT IMRE KÓRHÁZ
OSZMSZ 4 ÁPOLÁSI EGYSÉG, EGYSÉGVezető ÁPOLÓ

DEÁK GYULÁNÉ
a dél-alföldi régió felelőse

1979-ben kezdtem dolgozni az Általános Sebészeti osztályon. Eleinte 3 műszakos nővérként tevékenykedtem. Elvégeztem az Osztályvezető Ápoló / Osztályvezető Asszisztensképzést, így a földszinten részlegvezető főnővérként dolgoztam. Mindig érdekelték a nehezen gyógyuló sebek, ezért eleinte a decubitus ellátásával, később a decubitus prevencióval és ellátásával foglalkoztam, majd összekötöttem a feladatokat és 1994-ben elvégeztem a Sztómaterápiás tanfolyamot, a 2002-2003 tanévben pedig a 10 hónapos képzésen vettem részt. 1996-tól független sztómaterápiás nővérként dolgozom a gyulai Pándy Kálmán Kórházban, így munkám kiterjed a sztómás betegellátáson túl a krónikus sebek, az inkontinens betegek ellátására és az otthoni szakápolásban ápolgatás segítésére is. Tagja vagyok a SEBINKO Szövetség vezetőségének, a Magyar Sztómaterápiás Nővérek Egyesületében a Felügyelő Bizottság elnöki posztját töltöm be. A Békés Megyei ILCO Egyesület patronáló nővére vagyok.

A regionális koordinátori feladat végzésére a MASZNE elnöke kért fel. A hazánkban élő sztómaviselők holisztikus ellátásának elősegítése érdekében vállaltam el e feladatot. Úgy gondolom, hogy a sztómás betegellátásban résztvevő kolléganők egymás közti kommunikációja könnyebb lesz és a naprakész információk időben elérnek az érintettekhez, ezzel is segítve a mindennapi betegellátást.

HEGYI RITA
a budapesti régió felelőse

1987-ben végeztem a Kállai Éva Egészségügyi Szakközépiskolában. Érettségi után az Uzsoki utcai Kórházban kezdtem el dolgozni, először fél évig belgyógyászatban, majd azóta is a sebészetben. 1994-ben, két év GYES után, kezdtem el sztómaviselőkkel foglalkozni. Műtét előtti-utáni beszélgetések, betanítás, termékválasztásban segítség és a visszatérők gondozása egészítette ki osztályos nővéri feladataimat. Eleinte a folyosó egy félreeső sarkába húzóda "rendeltem", az új épületbe történő átköltözésünk lehetővé tette azonban, hogy külön kezelőhelyiségben, megfelelő körülmények között önálló tanácsadást indíthattam. Már több mint 10 éve jól működik ez a gyakorlat. Intim környezetben, állandó időben és helyen fordulhatnak hozzám a sztómások és hozzátartozói.

Szinte megalakulása óta tagja vagyok a MASZNE-nak. A legutóbbi közgyűlésen felkértek a budapesti régió felelősenek. Szeretném kérni a régióon belül dolgozó kolleganőket, hogy juttassák el hozzám elérhetőségeiket (telefonszám, e-mail cím stb.), hogy szükség esetén fel tudjam venni velük a kapcsolatot.

Remélem, sikerül megvalósítani a nővérek közötti jobb kommunikációt és a sikeresebb együttműködést közös szívügyünk, a sztómások érdekében.

Kívánok jó egészséget és sok kitartást munkatokhoz!

HORVÁTH KATALIN BEATRIX
a közép-dunántúli régió felelőse

A Semeleweis Egyetem ÁOK I. sz. Sebészeti Klinika osztályvezető ápolónője illetve sztómaterápiás nővére vagyok.

1988-ban érettségi után a II. sz. Sebészeti Klinika intenzív osztályán kezdtem dolgozni. Közben munka mellett elvégeztem a felnőtt szakápolói illetve az intenzív terápiás szakosító tanfolyamot, 1992-ben pedig a ConvaTec sztómaterápiás képzését és a Magyar Sztómaterápiás Nővéregyesület (MASZNE) tagja lettem.

Már ezt megelőzően is gondoztunk sztómás betegeket, azonban a klinikán nem volt sztómaterápiás nővér. Kihívásnak tartottam a sztómaviselők minél teljesebb ellátását.

Idővel a munkahelyem átszervezése miatt az I. sz. Sebészeti Klinikára kerültem – műtőbe – aneszteziológus asszisztensként. Ezért elvégeztem az aneszteziológus asszisztens tanfolyamot. Úgy belejöttem a tanulásba, hogy ezután az Egészségügyi Főiskola diplomás ápolói szakára jelentkeztem és a diploma kézhezvételét követően egyetemi ápolói oklevelet is szereztem.

2004-ben lehetőséget kaptam, hogy főnővérként dolgozzak tovább és emellett a sztómaviselőkkel is foglalkozhatok mind a mai napig.

A sztómaviselőkkel hosszabb és szorosabb a kapcsolatom, mint más betegekkal. Ezért nemcsak a gondjaikat, hanem az örömeiket is megosztják velem. Előfordul, hogy felhívnak: „Nővérke, képzelje, sikerült újra munkába állnom!” Ez az igazi rehabilitáció!

Jelen pillanatban a MASZNE közép-dunántúli régióvezetőjeként az a célom, hogy a hozzám tartozó területen dolgozó sztómaterápiás nővérekkel a lehető legjobb kapcsolat alakuljon ki, ami hozzájárul a még hatékonyabb munkavégzéshez, ezáltal javítva a sztómaviselők ellátását.

Jó lenne egy egységes szemlélet kialakítása a sztómaterápiás nővérek között a sztómaterápiát

illetően. Egy kapcsolattartási hálózat kialakítása a hatékony információáramlás biztosítására, ami nem csak a sztómaviselők ellátását segítené, hanem a szakmai továbbképzést is lehetővé tenné.

Remélem, hogy a többi régióvezető kollegámmal együttműködve sikerülni fog egy egységes, országos szintű, magas színvonalú sztómaterápiás ellátást kialakítani és a sztómaterápiát mint szakmát meg- és elismerté tenni.

HRENKÓNÉ KOVÁCS MAGDOLNA
a közép-magyarországi régió felelőse

Mindenből hozd ki a legjobbat!

Nagynéném az egészségügyben dolgozott, ezért már 13 évesen tudtam, hogy ez a pálya lesz az enyém is. Budapesten érettségiztem a Kállai Éva Egészségügyi Szakközépiskolában és már a gyakorlatok során eldől, hogy sebészetben, sőt bal-eseleti sebészetben szeretnék dolgozni. Éppen ezért az Országos Baleseti Intézetben helyezkedtem el.

Lányaim születése után, 1993-ban kerültem a Flór Ferenc Kórház általános sebészetére. Osztályos ápolóként kezdtem, majd 1996-ban kötözős nővér lettem, ennek kapcsán láttam el a sztómaviselőket is. 2002-ben főnővérré neveztek ki. Főiskolai tanulmányaim mellett sztómaterápiás szakasszisztens képzést is szereztem. 2008-ban egyetemi okleveles ápolói diplomát kaptam. Nem volt könnyű munka és gyerekek mellett tanulni, de ezt mindig fontosnak tartottam.

A betegek Pest megye és az ország minden részéből érkeznek osztályunkra, személyiségfüggő, kivel, hogyan lehet haladni. Igyekszem éreztetni velük, hogy nem rajtuk, hanem velük történnek a dolgok. Soha senkire nem erőltetem rá a segédeszközt, személyre szabottan, együtt választunk. Sokan nagyon elhanyagolt egészségi állapotban kerülnek hozzánk, ez jelenti a kihívást a munkánkban. Mindössze egy hét alatt kell elfogadtatnunk a beteggel és hozzátartozóikkal a megváltozott testképet, megtanítanunk a sztóma ápolását, a segédeszközök használatát.

Sokan akut műtét során válnak sztómaviselővé, olyankor nincs idő, lehetőség a felkészítésre. A műtét után felébredve meglehetősen mély az elkeseredés. Nagy jelentősége van a csapatmunkának, hiszen csak együttes erővel segíthetünk. Büszke vagyok a kollégáimra, akikkel együtt dolgozom. Nehezen nyílok meg, de a korrekt szakmaiságot fontosnak tartom. Szoros szakmai és baráti kapcsolatot ápolok más sztómaterápiás ápolókkal is.

A mi munkánkban az a legszebb, hogy egy vesztesre álló helyzetből kell kihozni a legjobbat.

Hogy mi a hobbim? A munkám! Férjem és két lányom maximálisan támogatnak, ők jelentik a biztos hátteret, amikor fáradtan hazaérek a napi munka után.

PINTÉR FERENC
az észak-alföldi régió
felelőse

Az egészségügyi szakközépiskola elvégzését követően, 1983-ban kezdtem pályámat a nyíregyházi megyei kórház sebészetén ápolóként. 1992-ben elvégeztem az akkor úttörőnek számító sztómaterápiás tanfolyamot, melyet a ConvaTec szervezett. Ugyanebben az évben látóköromet szélesítendő - egy felnőtt szakápolói tanfolyamon is részt vettem, 1997-ben pedig a HID ápolóképzést végeztem el. 2001-ben mentálhigiénés asszisztensi, 2007-ben geriatrai klinikai szakápolói képesítést szereztem. Utóbbit kiemelten fontosnak tartom, hiszen a sztómaviselők jelentős hányada az idősebb korosztályból kerül ki. Szakmai tudásomat 2009-ben a Debreceni Egyetem diplomás ápolói szakának elvégzésével bővítettem tovább.

Rendszeresen részt veszek a hazai és nemzetközi szakmai konferenciákon. 2000-ben Szingapúrban a WCET-n előadást tartottam, melyet a WCET Journal publikált.

Nős vagyok, feleségem fizioterápiás szakasszisztensként dolgozik. Gyermekeim jelenleg egyetemen tanulnak.

Régiófelelősként feladataim közé tartozik a leggyakrabban dolgozó kollegák megismerése mellett az új kollegák, pártoló tagok beléptetése egyesületünkbe. Fontosnak tartom továbbá az esetmegbeszélésekkel egybekötött, rendszeres régiórendezvények, találkozók megszervezését. Céljaim között szerepel a komplikált, nehezen ellátható sztómák kezelési központjának létrehozása.

RAGATSNÉ PUSZTAI JULIANNA
a nyugat-dunántúli régió
felelőse

Ragatsné Pusztai Juliannának hívnak. Sopronban élek és dolgozom. 19 éve dolgozom a soproni Erzsébet kórházban. 16 éve foglalkozom sztómaterápiával. Sebkezelő nővérként dolgozom és a kisműtétekben veszek részt, emellett foglakozom a sztómaviselőkkel. A munkám részben a hobbim is, mert nagy kihívás számomra a sztómaműtéten átesett betegek későbbi gondozása. Ehhez próbálok tréningek és tanfolyamok elvégzése után segítséget és több le-

hetőséget adni gondozottjaim számára. Előterbe helyezem a pozitív gondolkodást és a jobb közérzet elérését.

Szabadidőm nagy részét gyermekemmel töltöm. Van egy 11 éves lányom, akit egyedül nevelek és próbálok a boldog, sikeres élet elérése érdekében "terelgetni".

Szívesen belemélyedek az ezotéria különböző ágainak rejtjelmeibe, melyet a munkám során is „bevetek”, hogy ötletekkel tudjam segíteni a betegeket és a hozzátartozókat egyaránt.

Fordítok időt olvasásra, nyelvtanulásra, kirándulásokra és sportra is, mely hozzátartozik a mindennapjaimhoz. Akkor tudok példát mutatni a gondozottjaim számára, ha magamra is szánok időt, hogy feltöltődjek. Így munkámat jókedvvel, energiával telve tudom végezni.

SÁNDORNÉ SZALA ILDIKÓ
az észak-magyarországi
regió felelőse

Ápolónői tevékenységemet 1987-ben kezdtem a miskolci Megyei Kórház belgyógyászati osztályán.

Akkori főnököm, prof. Dr. Prónay Gábor úttörő munkájának köszönhetően a 90-es évek elején létre jött kórházunkban a Proctológiai rendelés. Szakmai tudásunkat Budapesten szereztük Prof. Dr. Ritter László és asszisztense Papp Márta jóvoltából. Professzor úr váratlan halála után a sebészek vették át a rendeltést. 1994-ben végeztem el a sztómaterápiás nővér tanfolyamot, azóta is egyedül látom el intézeti szinten ezt a feladatot.

Sebészeti szakrendelőben dolgozom, így a sztómás páciensek számára bár mikor elérhető vagyok problémájuk megoldására.

Szerdai napon működik sztómagondozónk, ahol több időnk van megbeszélni a páciensek gondjait, eszközzel való problémáikat.

Az intézeti illetve osztályon fekvő betegeket rendelés előtt igyekszem meglátogatni. Sok kedves betegem van, ők tartanak a pályán.

Férjem segíti, támogatja munkámat. Ádám fiam 20 éves, még tanul, mottója: Több lábon kell állni a mai világban. Stella lányom 15 éves, az egészségügyi pályát választotta. Bizom benne, hogy meglátja ennek a pályának a szépségét és szívvel-lélekkel tudja majd munkáját végezni. A mi munkánkat csak együtt érző képességgel lehet végezni. Ezért is mondogatom neki, hogy minden beteg embert úgy kell ápolni, kezelni mintha saját hozzátartozója lenne.

A hivatásom és a családom tölti ki az életemet. Régiófelelősként célom: tapasztalatok, informá-

ciók átadása azon kolléganőknek, akik nem jutnak el kongresszusokra; ILCO klubok látogatása.

Zárszóként:

„A szeretet az én vallásom,
A jótétel az imádságom.
Ha mikor egy csepp jót tehettem:
Ünnep van aznap szívemben!”

TÓTH MARIANNA
a dél-dunántúli régió
felelőse

Sok évvel ezelőtt, az egészségügyi szakközépiskola elvégzése után, a PTE Sebészeti Klinikán kezdtem el dolgozni három műszakos ápolóként. Iskola gyakorlatom során szerzett tapasztalatom rövidesen bizonyította, hogy a sebészeti terület vonz a legjobban. Munka mellett végeztem el az Egészségügyi Főiskola diplomás ápolói szakát, jelenleg az egyetemi képzés hallgatója vagyok.

1996 óta osztályvezetőként dolgoztam, két évvel később részt vettem a ConvaTec által szervezett sztómaterápiás ápolóképző tanfolyamán Budapesten. 2005 óta a Sebészeti Klinika intézetvezető főnövére vagyok. Munkaköröm mellett végzem a sztómával élő betegek gondozását illetve szorosan bekapcsolódom a klinika sebkezelésébe.

Beteget ápolni csak hatékony teammunkában lehet, így a megszerzett szakmai tudásomat, tapasztalatomat igyekszem kolléganőimnek átadni. Az ápolásnak ez a területe is mindig kihívás számomra, hiszen a közös ápolási lépések mellett mindig adódik a betegnek egyéni problémája is. A sztóma ellátáshoz szorosan kapcsolódik a sebkezelés is, a felmerült szövődmények esetében felkészültséget, szakmai ismeretet követel meg minden kollégától. Napjaink képzési rendszere kevés aktív gyakorlati időt biztosít a szakmai tevékenység elsajátítására e területen, ezért célunk, hogy a sztómaterápiás és sebkezelő ápolónak államilag elismert, OKJ-s szakmai végzettséget adó képzése legyen.

Az országos területi megbízástól remélem, hogy a régióon belül is az egymással való kapcsolatunk a betegek, gondozottak ellátásában kamatozik majd, hiszen egymás tapasztalatait átadjuk, a problémák megoldásában továbbra is számíthatunk egymásra.

A Vezetőségi megbeszéléseken elhangzottakat továbbítani szeretnénk minden sztóma ellátásában résztvevő kolléga felé, hogy mindenki aktívabb résztvevője legyen a beteg ellátás speciális területén, de ne csak a betegágy mellett, hanem a közös célok elérésében is.

Folytassa nővér

STOMÁK GYERMEKKORBAN

A gyermekkori stomaviselők ápolása sok tekintetben hasonlít a felnőttekéhez. Vannak azonban olyan speciális igények melyekre tekintettel kell lennünk a gondozás során.

A modern segédeszközökkel szemben ugyan azok az elvárásaink, mint felnőtt betegek kezelése esetén:

- biztonságosan gyűjtse össze a stomából ürülő váladékot
- legyen megoldva a bőr védelme
- kényelmes és biztonságos megoldást jelentsen a stomaviselőnek
- gyorsan, egyszerűen lehessen cserélni, kiüríteni a zsákot
- folyamatosan hozzáférhető legyen és kellő mennyiségben álljon rendelkezésre

A stomatherápiás eszközök használatát már újszülött korban megkezdjük és – néhány esettől eltekintve (pl. extrémén kis súly) – általában sikeresen is tudjuk használni. Általában azt a szemléletet követjük, hogy minden betegnél megmutatjuk, megtanítjuk a segédeszköz használatát és a család dönt, hogy kívánna-e élni a lehetőséggel.

Betegeink döntő többségénél van igény a stomatherápiás eszközök használatára, hiszen lényegesen egyszerűbb, kényelmesebb megoldást jelent, mint a pelenkázás.

A hasonlóságok megemlítése mellett fontosnak tartom, hogy néhány nagyon fontos különbségről is említést tegyünk, hiszen pontosan ezek különböztetik meg a gyermek stomatherápiát a felnőttétől.

Gyermekkorbán a stoma felhelyezésére az esetek 90–95%-ban fejlődési hiba, vagy annak szövődésménye miatt kerül sor. Ezek a fejlődési hibák jelentkezhettek a tápcsatorna különböző szakaszán vagy az uropoetikus rendszerben.

A fennmaradó 5–10%-ban daganatos betegség, gyulladásos bélbetegség, baleset indokolja a stoma felhelyezését.

Bármely okból is kerül sor a stoma műtetre, nyilvánvaló, hogy a családot rendkívül nagy trauma éri, különösen nehéz ezzel megküzdeni, ha a gyermek betegséggel jön a világra és a rekonstrukciós műtéti lehetőség, a kialakítható életminőség bizonytalan.

A rendellenességgel világra jött gyermekek rehabilitációja (a korrekt egészségügyi ellátás mellett) nagyan függ attól, hogy milyen szerető, támogató családban nő fel. Szomorú, de az sem mindegy, hogy milyen társadalmi és anyagi körülmények között nevelkedik a tartósan beteg gyermek.

Az állami gondozásba kerülő vagy halmozottan hátrányos helyzetű családban nevelkedő, tartósan beteg gyermekek társadalmi beilleszkedése nagyon nehézkes. Rendkívül könnyen kirekesztődnek a társadalomból.

Bár a fogyatékkal élők rehabilitációja rendkívül felkapott, sokat emlegetett téma, én magam úgy látom, hogy ennek tényleges megvalósulása nagyan függ a családok anyagi és társadalmi helyzetétől. A betegség tudattal, másággal való megküzdés sokkal könnyebb, ha a családnak, gyermeknek, fiatal felnőttnek elérhető, megvalósítható célokat tudunk megfogalmazni. Ha elérhető közelségbe kerülhet számukra is, ami másoknak természetes, – hogy óvodába járhatnak, közösségbe kerülhetnek, szakmát tanulhatnak – esélyük lehet egy elfogadható minőségű, önálló élet kialakítására.

Ezzel szemben sajnos még ma is előfordul, hogy az általános iskolából elballagott gyermek újra járja a nyolcadik osztályt, mert a tan kötelezettség rá is vonatkozik, és az ormánsági kis faluban nem tudnak a törvényi előírásnak másképp megfelelni.

Ezek a súlyos társadalmi és szociális problémák azonban rég túl mutatnak ez egészségügyi ellátáson. Nekünk az a feladatunk, hogy tudásunk és tapasztalatunk legjavát adva, egészségügyi szempontból a rehabilitáció lehetőségét megteremtjük.

KAPPÉTER BRIGITTA

RENDEZVÉNY NAPTÁR
2011

2011. SZEPTEMBER 7-9.

Hajdúszoboszló
7th EAST-WEST COLORECTAL DAYS

2011. SZEPTEMBER 8-10.

Balatonfüred
XIII. Országos Járóbeteg Szakellátási Konferencia és VIII. Országos Járóbeteg Szakdolgozói Konferencia

2011. SZEPTEMBER 15-16.

Pécs
ILCO 2011 Egészség rehabilitáció konferencia sorozat III.
Fogyatékkal élők közösségfejlesztő gyakorlatok és módszerei Közép-Európában Két napos nemzetközi konferencia és kiállítás

2011. OKTÓBER 6-8.

Budapest
Magyar Urológus Társaság 2011. évi Kongresszusa

2011. OKTÓBER 12-14.

Budapest
A Magyar Sebkezelő Társaság XIV. Kongresszusa a SEBINKO Szövetséggel közösen kerül megrendezésre

A Kongresszus szervesen kapcsolódik a EWMA által szervezett alábbi két eseményhez:

- **EWMA and ICC Leg Ulcer & Compression Seminars 2011** (13 October, 2011)
- **EWMA Master Course Budapest** (13–14 October, 2011 Theme: Is Oedema a Challenge in Wound Healing?)

KÖSZÖNET a Replant-Cardo Kft. munkatársainak a Stoma Világ újság elkészítésében és kiadásában nyújtott segítségért és az együttműködésért! További munkájukhoz sok sikert kíván a MASZNE.

DOLGOZIK AZ ÁPOLÁS SZAKMAI TANÁCS

Valószínűleg valamennyien értesültek arról, hogy a 12/2011 (III. 30.) NEFMI rendelete értelmében megalakult az új szakmai kollégium. A kollégium munkáját a tagozatok és a tanácsok segítik. A 15 főből álló Ápolás Szakmai Tanács tagjai között a SEBINKO és a MASZNE közös delegáltja képviseli érdekeinket. Az ápolás (szakdolgozói) tagozat és tanácsa tagjai a következők:

Az új képzések szükségessége nem vitatott. A sztómaterápiás képzéshez az egyesületünk mellékelte a 2007-ben zajlott Konszenzus Konferencia anyagát, WCET Enterostomal Therapy ápolási Education Program (ETNEP) és elismert oktatási programját (REP), a 2010-es Sztómaterápiás Nemzetközi Világszövetség Enterostomal Therapy Nursing oktatási programjának útmutatóját és a 2010-től Belgiumban zajló enterosztoma terápiás nővérképzés anyagát.

Az Ápolás Szakmai Tanács előtt ebben az évben még a következő feladatok állnak:

- A szakmai irányelvek felülvizsgálata.
- A multidiszciplináris team által szisztematikusan kifejlesztett, tudományos bizonyítékokra támaszkodó ajánlás kivizsgálás, terápia, prevenció területén az orvosoknak és a betegeknek, kitérve a várható előnyökre és hátrányokra.
- Személyi és tárgyi minimumfeltételek meghatározása/felülvizsgálata az egyes progresszivitási szinteknek megfelelően.

Határidő: 2011. november 30.

Várhatóan a tanács következő ülésére a delegált szervezetek elnökei is meghívására kerülnek, köztük a SEBINKO és a MASZNE elnökei is. Ezúttal szeretném megköszönni a bizalmat, hogy munkánkkal képviselhetjük hivatásunkat és egyben szeretném megköszönni Orbán Andrea eddigi háttérmunkáját. Kérlek benneteket, hogy a tanács további munkáját segítsétek, a fenti feladatokra tegyetek javaslatokat, hogy elősegíthessük a Magyar Sztómaterápiás Nővér Egyesület kitűzött céljainak elérését.

DEÁK GYULÁNÉ

GYULA, PÁNDY KÁLMÁN KÓRHÁZ
ÁPOLÁS SZAKMAI TANÁCS TAGJA

Ápolás (szakdolgozói) Tagozat:

Halmosné Mészáros Magdolna (elnök)	Pándy Kálmán Megyei Kórház, 5700 Gyula, Semmelweis u. 1.
Jászberényi Valéria	SOTE Szemészeti Klinika, 1085 Budapest, Mária u. 39.
Molnár Gabriella	MRE BETHESDA GYERMEKKÓRHÁZ, 1146 Budapest, Bethesda utca 3.

Ápolás (szakdolgozói) Tanács:

Kónya Anikó (elnök)	Állami Szívkórház Balatonfüred
Aradán Attiláné	Szent Imre Kórház (1115 Budapest, Tétényi út 12-16.)
Babonits Tamásné	Fővárosi Önkormányzat Péterfy Sándor utcai Kórház és Rendelőintézet
Bátori Magdolna	
Botos Katalin	HM Állami Egészségügyi Központ
Bugarszkiné Sárközi Gizella	Szent Rókus Kórház
Deák Gyuláné	Pándy Kálmán Kórház
Friesz Tiborné	Harris Magyarország Kft
Fullér Noémi	PTE Egészségtudományi Kar (7621 Pécs, Vörösmarty u. 4.)
Holiné Füstös Márta	SE ÁOK Transzplantációs és SEB. Klinika
Nagyné Szőke Erzsébet	Debreceni Egyetem OEC Szemkliniká
Dr. Oláh András	PTE Egészségtudományi Kar (7621 Pécs, Vörösmarty u. 4.)
Vágány Tamásné	Nagykőrös Város Önkormányzat Rehabilitációs Szakkórháza és Rendelőintézet
Vandulek Csaba	Kaposvári Egyetem, Egészségügyi Centrum
Vörösmarty Attila	Péterfy Sándor utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központ, SBO

A TANÁCSOK FELADATAI:

- a szakmai irányelvek, módszertani levelek megújítása,
- a szakmai minimumfeltételek meghatározása,
- az új vizsgálati módszerek és gyógyító-megelőző eljárások alkalmazási feltételeinek véleményezése,
- koordinálják az adott szakterület adatgyűjtésének kivitelezését,
- kidolgozzák a szakterület egészségügyi minőségirányítási rendszerének szakmai követelményeit,
- javaslatot tesznek a vezetői pályázatok szakmai követelményeire,
- véleményt nyilvánítanak a vezetői pályázatok szakmai megfelelőségére.

A TAGOZATOK ÉS A TANÁCSOK KAPCSOLATA

- A Tanács évente legalább 3 alkalommal tart ülést a Tanács elnökének kezdeményezésére.
- A Szakmai Kollégiumi Tanácsok üléséről készült jegyzőkönyveket és az üléseken elkészített szakmai anyagokat 20 munkanapon belül el kell juttatni a Tagozat elnökének.
- A Tanács üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a tagozat tagjait, a Tagozat ülésére célszerű meghívni a Tanács vezetőjét (a meghívottaknak nincs szavazati joga).

A tanács szakképzési feladatokra tett javaslatait 2011. június 30-ig kellett megtenni.